

JOCOS FLORALS ESCOLARS DE 1.986

Fa temps

Hi havia una ciutat.

Perquè la coneguem us diré que

era dalt d'un turó, voltat de muralles i amb una catedral molt alta,
a la plana s'hi veien rius

alguns estanys

pollancredes

i camins que se'n anaven

al darrera hi tenia les muntanyes

els alzinars

i una vall amagada

que se'n deia la vall de molsa

No era ni petita ni gran

No hi feia molt fred ni molta calor

El temps no era massa sec ni massa humit

La terra no era massa bona ni massa dolenta

La gent treballaven plegats

Es reunien per decidir allò que els calia fer

comprar

vendre

No hi havia massa rics ni massa pobres

massa ganduls ni massa atrafegats

massa avers ni massa lladres

Tenien ~~un petit plaer on tolien trobar-se,~~ ^{petites places on tolien trobar-se,}

i al vespres xerraven una estona

o cantaven cançons

o explicaven un conte

i, sempre, sempre, en acabar el conte,

els nens preguntaven: "i què més?"

i els grans es quedaven parats:

que volien dir els nens?

El ferrer era el més fort,

el fuster el més traçut,

El palaeta ...

I hi havia un secretari que el triaven entre tots

que havia de cuidar-se que a ningú li faltés res

que tot fos al seu lloc quan fos falta

A aquella ciutat no parlaven gaire
 I hi havia paraules que no les sabien dir
 No sabien dir massa
 ni fred, ni calor,
 ni petit, ni gran,
 ni sec, ni humit ...

Un any, el dia de triar el secretari,
 varen presentar-se tres candidats:

El primer era un noi que li deien Observador

Tenia bona vista i bona oïda,
 hi veia de lluny i interpretava amb precisió els sons,
 preveia el dia de les collites
 i el pas dels ocells migrants
 i registrava les seves observacions
 que eren la història de la ciutat,

El segon era un noi que li deien Enginyós

Tenia totes les traces que es poden tenir amb les mans,
 sabia resoldre ~~tots molts de~~ problemes
 i arreglar tota mena d'aparells fets malbé,
 podia construir estels,
 fer una bona paella,
 arreglar l'envelat
 i ensenyar els altres a fer-ho.

El tercer era un noi que li deien Artista

Sabia cantar totes les cançons
 fer teatre
 i inventar molts de contes,
 un per a cada dia de l'any.

I, a més a més, quedava sempre preocupat
 quan els nens preguntaven: "i què més?".

Aquests eren els candidats
 i la gent de la ciutat no ~~va~~ sabien a qui elegir.

Finalment, varen decidir
 que els donarien un any de temps,
 i que cadascun d'ells demostrés
 si podia servir a la ciutat millor que els altres.

Tots tres nois se'n varen anar.
 I el secretari d'aquell any
 continuà governant la ciutat fins que tornessin.

Va passar temps i temps.
 La gent, algunes nits, parlaven d'ells
 comentaven les notícies que els arribaven

Algú havia vist l'Observador amb un carro ple de coses.
 Algú havia sentit a dir que l'enginyós ~~estava tancat~~ a dins d'una caseta
 era tancat
 i que no en sortia per a res.

De la caseta, deien, se'n veien sortir llums
 a les finestres hi havia fils,
 al prat s'hi veien rodes de totes mides

Ningú, en canvi, sabia res de l'Artista:
 d'un poble de lluny venia la notícia que l'havien vist
 passejant a la vora del riu
 d'un altre poble en deien que caminava amb les mans a la butxaca
 però res de precís se'n sabia.

La gent de la ciutat estaven preocupats:
 potser els havien posat una prova massa dura.
 Tornarien?

El dia s'acostava, i els esperaven amb impaciència ...
 i a les nits continuaven parlant-ne.

De tant sentir-ne parlar,
 els nens de la ciutat ja s'havien tornat una mica observadors,
 una mica enginyosos,
 una mica artistes.

i, fins i tot, alguns nens que ja no ho eren tant, de nens,
 començaven a fer-se preguntes
 a provar experiments,
 a observar amb atenció,
 a inventar-se cançons.

A la ciutat de la catedral dalt d'un turó
 i de la plana solcada pels rius
 i de la vall de la molsa
 La gent espiava des de les muralles
 esperant que la pols dels camins
 els advertís de la tornada de tots tres.

Fins que l'endemà d'una pluja de primavera,
 amb l'arribada dels falziots
 i la primera cançó dels rossinyols,
 quan les flors començaven a obrir-se als jardins,
 va començar a córrer la veu: ja són aquí, ja són aquí!

Corrent, tothom anà a esperar-los a la porta de les muralles
 i els varen rebre amb molta alegria,
 i, també s'ha de dir, amb molta curiositat:
 què deuen portar-nos?, es preguntaven.

L'Observador comença a descarregar el seu carro:

prenent unes pedres molt grans i molt boniques
 digué: poseu això al rebost;
 i algú deixà aquelles pedres damunt de les caixes d'ous,
 aixafant-los, fs clar.

prenent unes fustes de color fosc, que mai ningú
 no havia vist, de anà que les deixessin a l'hort;
 i uns hores varen posar-les damunt les cols,
 i, pobres cols ...

La gent estava una mica desconcertada
 i no sabien què pensar. Alguns es posaven a riure.

L'Enginiós havia arribat amb una cosa que ningú sabia què era

Els uns deien que era una caseta amb rodes,
 els altres que un carro sense cavalls.

De dins comença a treure'n també coses estranyes:
 hi havia una caixa que feia música,
 una altra, de més gran, que servia per rentar,
 un pal llarg i prim que, digué, servia per netejar ...

Els uns volien escoltar música amb la màquina de rentar,
 els altres intentaven afaitar-se amb una escombria.
 Tots plegats estaven confosos, i tornaven a riure

A aquella ciutat, la gent sabien prendre's bé les coses.

L'Artista s'ho mirava amb les mans a la butxaca.
I la gent se'l mirava a ell, esperant que digués alguna cosa.

Finalment, comença a parlar:

Aquesta pedra tan fina que ha dut l'Observador
se'n diu marbra.

Hauriem de desar-la al magatzem del paleta
i ens servirà per acabar la façana de la catedral.

El que ha dut l'Enginiós no és una caseta amb rodes
ni un carro sense cavalls: és un auto
que es mou amb la força d'un motor i es dirigeix amb un volant
L'auto ens pot servir per viatjar lluny

La gent començaren a entendre i obrien els ulls:
tot plegat era molt interessant.

De seguida n'hi hagué que proposaren que l'Artista
fos el secretari de la ciutat.

Alguns començaren a cridar: artista! artista!

Silenci!, va cridar l'artista.

La gent no sabien què volia dir silenci,
però degueren entendre'l perquè varen callar de seguida.

I va explicar-los que les paraules
servien per expressar les idees

Les idees, deia, són el que les persones pensen.

Si les persones pensen, els pobles són més feliços.

Immediatament, alguns nens varen començar a tenir idees:

a un se li va atinar de pintar de colors les cases del poble,
a un altre li semblava que caldria netejar el riu,
un tercer rumiava que els boscos haurien d'ésser més cuidats,
un altre estava molt amoïnats: ell tenia la idea que cap
carratera no havia de passar per la vall de la molina
però no sabia com dir-ho ...

un altre, per fi, cridà: jo tinc una idea!

Jo crec, digué, que aquest any hem de tenir tres secretaris:

l'Observador perquè sap veure les coses
i descobreix què podem fer-ne,

L'Enginyós perquè sap inventar solucions
pels problemes que tenim.

I l'Artista perquè sap trobar les paraules *que necessitem*
per explicar-nos el que volem i per poder entendre'ns.

Sí! sí!, deia la gent.

Aquest any i sempre: ^{tots} tres secretaris sempre!

Però l'Artista no ho veia clar i ^{callava} ~~no sabia~~ ~~no sabia~~.

La gent el miraven perquè volien veure'l content.

Llavors s'explicà:

Aquest any, ^{nosaltres} tres secretaris, d'acord,
però sempre no.

Perquè jo sé que els nens sempre pregunten: i què més?

I quan algú fa aquesta pregunta,
es que fan falta coses noves,
noves idees,
noves paraules.

Per decidir com hem de governar-nos
hauriem de fer un concurs,
i guanyaria el concurs aquell que digués
les coses, les idees i les paraules
que tots veiem que ens convenen més.

La gent callava pensant

i un nen preguntà: serà com un joc?

I, mirant al seu voltant, i veient les flors,
va dir: podriem dir-ne els Jocs Florals.

Des de llavors, ha passat molt de temps.

Aquella ciutat ha canviat i ha crescut molt:

algunes cases ja són de colors,
el riu és ~~una mica~~ més net,
tenen un bosc molt gran, que en diuen la Davesa,
i conserven encara la vall de la molsa.

Però mai, mai, no han oblidat de fer una festa
perquè els nens i les nenes, els nois i les noies puguin dir:
i què més?

Ara vosaltres teniu la paraula